

BSD sockety

Jiří Ledvina

8. prosince 1993

Úvod

Operační systém UNIX obsahuje také prostředky pro komunikaci mezi procesy. Patří mezi ně posílání zpráv, semaforey a sockety (schránky). Sockety umožňují realizovat komunikaci mezi procesy, rozmístěnými v jednotlivých uzlech sítě. To dovoluje vytvářet distribuovaný systém v prostředí lokálních i rozlehlých sítí.

Služby spojené s přenosem zpráv jsou zahrnuty do služeb jádra operačního systému. Z komunikačního hlediska se jedná o služby transportní úrovně.

Komunikaci pomocí socketů lze charakterizovat následovně:

- v jednotlivých uzlech sítě běží sekvenční procesy. Pro vzájemnou komunikaci a synchronizaci využívají mechanismus posílání zpráv.
- komunikace probíhá mezi koncovými komunikačními body (porty). Port je využíván výlučným způsobem – proces jej má přidělen, využívá jej a uvolňuje.
- koncové komunikační body jsou jednoznačně identifikovatelné. Jejich číselná hodnota je dána číslem (adresou) uzlu a číslem portu. Celé spojení je identifikováno pěticí:
 - adresa cílového uzlu
 - číslo cílového portu
 - adresa zdrojového uzlu
 - číslo zdrojového portu
 - číslo použitého protokolu
- spojení procesu s portem se děje pomocí schránky (socketu). Socket je abstraktní datový typ, vytvářený dynamicky operačním systémem.
- příjem a vysílání zpráv se děje s využitím vnitřní vyrovnávací paměti. Na straně příjmu vznikají fronty, které jsou postupně zpracovávány procesy.
- pro komunikaci jsou k dispozici komunikační služby spojované (connection oriented – virtuální okruhy) a nespojované (connectionless – datagramy). Obojí dovolují realizovat duplexní přenos zpráv mezi dvěma koncovými komunikačními body.

- kromě služeb pro přenos zpráv poskytuje operační systém také služby pro transformaci adres a jmen, nastavení parametrů přenosu a pod.

Aparát socketů podporuje komunikaci nad různými komunikačními protokoly. Mezi ně patří Internet TCP/IP, XEROX NS a další. Následující text se omezuje pouze na popis týkající se komunikačního prostředí TCP/IP.

Systémová volání nad sockety jsou uspořádána podle do skupin podle významu. Nakonec je uvedeno 6 jednoduchých programů jako příklad použití jednotlivých funkcí. Příklady byly odladěny Pavlem Křížanovským.

1 Práce se jmény

Funkce pro práci se jmény dovolují pracovat jak s názvy hostitelských systémů, tak i se jmény služeb a protokolů. Konvertují symbolické jméno na adresu, nebo číselný kód služby, příp. protokolu. Všimněte si, že vrací odkaz na datovou strukturu, obsahující všechny informace, spojené s daným objektem.

Tyto funkce se volají zejména v úvodních částech programu, kdy je třeba připravit parametry příkazu *socket* nebo *bind* (viz kap. 3 a 4).

1.1 GET_HOST_BY_ADDR

Vyhledá informaci o hostitelském systému specifikovaném IP adresou. Pro TCP/IP je *atype = AF_INET*. Vrací ukazatel na strukturu uvedenou níže. Nulová adresa indikuje chybu. Informace o chybě je uložena v proměnné *h_errno*.

```
struct hostent *gethostbyaddr( addr, alen, atype );
char          *addr; // Ukazatel na pole, obsahující adresu
                // hosta (IP adresu).
int           alen;  // Délka adresy ve slabikách.
int           atype; // Typ adresy, pro IP adresu AF_INET.

struct hostent {
    char *h_name;           // oficiální jméno hosta
    char *h_aliases[];     // seznam ostatních alias
    int  h_addr_type;      // typ adresy hosta
    int  h_length;         // délka adresy hosta
    char **h_addr_list;    // seznam adres hosta
}
```

1.2 GET_HOST_BY_NAME

Vyhledá informaci o hostitelském systému, který je specifikován jménem. Vrací ukazatel na strukturu *hostent*. Nulová hodnota ukazatele indikuje chybu. Informace o ní je uložena v proměnné *h_errno*.

```
struct hostent *gethostbyname( name );
char          *name; // Adresa textového řetězce, obsahující
                  // jméno hostitelského systému.
```

1.3 GET_HOST_ID

Vrací 32 bitový identifikátor lokálního počítače. Běžně je to primární IP adresa počítače.

```
long gethostid();
```

1.4 GET_HOST_NAME

Vrací primární jméno lokálního počítače v textové podobě (max 64 znaků). Návratový kód 0 znamená úspěšné volání, -1 chybu. Kód chyby obsahuje globální proměnná *errno*.

```
int gethostname( name, namelen );
char          *name; // Adresa pole do kterého má být jméno
                  // uloženo.
int          namelen; // Délka pole name.
```

1.5 GET_PEER_NAME

Dovoluje získat adresu vzdáleného konce spojeného socketu. Vrací 0 je-li volání úspěšné, jinak vrací -1 . Chybový kód obsahuje globální proměnná *errno*.

```
int getpeername( socket, remaddr, addrlen );
int          socket; // Popisovač socketu vytvořený
                  // funkcí socket.
sockaddr    *remaddr; // Ukazatel na datovou strukturu
                  // sockaddr, obsahující adresu
                  // koncového bodu.
int          *addrlen; // Ukazatel na integer, obsahující
```

```
// při vyvolání délku zadané adresy.  
// Po ukončení volání obsahuje délku  
// aktuální adresy.
```

1.6 GET_PROTO_BY_NAME

Hledá oficiální kód přidělený protokolu. Vrací ukazatel na níže uvedenou datovou strukturu. Nulová hodnota ukazatele indikuje chybu, kód chyby je uložen v globální proměnné *errno*.

```
struct protoent *getprotobyname( name );  
char *name; // Adresa řetězce obsahujícího jméno  
// protokolu.
```

Datová struktura *protoent* má následující tvar:

```
struct protoent {  
    char *p_name; // jméno protokolu  
    char **p_aliases; // seznam alias protokolu  
    int p_proto; // číslo protokolu  
};
```

1.7 GET_SERV_BY_NAME

Vyhledá ze servisní databáze sítě informace dle zadaného jména služby a jména protokolu (např. *TCP*). Vrací ukazatel na níže uvedenou datovou strukturu. Nulová hodnota ukazatele indikuje chybu, kód chyby je uložen v globální proměnné *errno*.

```
struct servent *getservbyname( name, proto );  
char *name; // jméno služby (např. "echo")  
char *proto; // jméno protokolu (např. "udp")
```

Datová struktura *servent* má následující tvar:

```
struct servent {  
    char *s_name; // jméno služby  
    char **s_aliases; // seznam alias  
    int s_port; // číslo portu služby  
    char *s_proto; // jméno použitého protokolu  
}
```

1.8 GET_SOCKET_NAME

Vrací jméno specifikovaného socketu. Vrací 0 je-li volání úspěšné, jinak -1 . Chybový kód je uložen v globální proměnné *errno*.

```
int getsockname( socket, name, namelen );
int      socket;    // Popisovač socketu vytvořený
                // funkcí socket.
char     *name;     // Adresa pole pro umístění
                // jména socketu.
int      *namelen; // Délka vráceného řetězce.
```

1.9 SET_HOST_ID

Systémový manager spouští při inicializaci privilegovaný program, který volá funkci *sethostid* aby přiřadila počítači jednoznačný 32 bitový identifikátor. Běžně bývá tímto identifikátorem primární IP adresa počítače.

```
(void) sethostid( hostid );
int      hostid;    // IP adresa počítače
```

2 Konverzní a pomocné podprogramy

Konverzní funkce se používají pro transformaci zobrazení základních datových typů *int* a *long* hostitelského systému na zobrazení, používané sítí. Např. u počítačů typu IBM PC se předpokládá uložení slabik v pořadí nižší–vyšší. Jiné počítače ukládají data v pořadí vyšší–nižší slabika. Níže uvedené funkce uspořádají pořadí slabik tak, aby odpovídalo jak konvencím sítě, tak i konvencím použitého hostitelského počítače.

Ke konverzi pořadí slabik v proměnné daného typu slouží následující podprogramy:

```
u_long htonl( u_long hostlong );
u_short htons( u_short hostshort );
u_long ntohl( u_long netlong );
u_short ntohs( u_short netshort );
```

htonl – konvertuje host \rightarrow síť, long int

htons – konvertuje host \rightarrow síť, short int

ntohl – konvertuje síť \rightarrow host, long int

ntohs – konvertuje síť \rightarrow host, short int

Ke konverzi adres se používají funkce:

```
u_long inet_addr( char *ptr );  
char *inet_ntoa( struct in_addr inaddr );
```

Funkce *inet_addr* slouží k převodu adresy zadané textově v desítkově tečkové notaci (147.228.51.10) na číselné vyjádření adresy jako 32 bitového čísla. Funkce *inet_ntoa* pak k opačnému převodu.

Ke práci s bloky slabik se používají funkce:

```
bcopy( char *src, char *dest, int nbytes );  
bzero( char *dest, int nbytes );  
int bcmp( char *ptr1, char *prt2, int nbytes );
```

Funkce *bcopy* kopíruje blok dat délky *nbytes* slabik. Funkce *bzero* nuluje blok paměti o délce *nbytes* slabik. Funkce *bcmp* slouží k porovnání dvou bloků dat. Vrací 0, jsou-li oba řetězce identické.

Místo výše uvedených funkcí můžeme použít též následujících funkcí standardu ANSI:

```
memcpy( char *dest, char *src, int nbytes );  
memset( char *dest, char value, int nbytes );  
memcmp( char *ptr1, char *ptr2, int nbytes );
```

Ke zjištění délky tabulky deskriptorů programu lze použít funkci

```
int getdtablesize();
```

Funkce vrací počet položek tabulky. Položky se číslují od nuly.

S výhodou by ji bylo možno použít např. v programu (viz. příklad 9.5 ke zjištění počtu testovaných selektorů).

3 Vytvoření socketu

Následující funkce vytváří datovou strukturu, podobnou selektoru souboru, umožňující komunikaci mezi nezávislými procesy. Tyto procesy mohou být umístěny jak v jednom uzlu sítě, tak i v různých uzlech. Prostor pro *socket*

(schránku) je vymezen v systémové datové oblasti. Uživateli je přístupný prostřednictvím různých funkcí, které dovolují nastavovat jeho parametry. Základní parametry jako typ použité rodiny síťového protokolu, vlastního protokolu a služby je nutno zadat při jeho vytváření. Další parametry, jako je adresa cílového uzlu, číslo portu a vlastnosti socketu se zadávají dodatečně (viz. kap. 5 a kap. 6).

3.1 SOCKET

Funkce *socket* vytváří socket pro použití v síťové komunikaci. Vrací číselný deskriptor socketu.

```
int socket( family, type, protocol );
int  family; // Rodina protokolů.
int  type;   // Typ požadované služby.
int  protocol; // Číslo protokolu.
```

Type představuje typ služby. Pro Internet je `SOCK_STREAM` spojeno s protokolem TCP a `SOCK_DGRAM` s protokolem UDP). Kromě toho ještě existuje `SOCK_RAW` pro přímý přístup k rámci. Další typy jako `SOCK_RDM` pro spolehlivý přenos zpráv a `SOCK_SEQPACKET` pro uspořádaný přenos paketů nejsou v Internetu (TCP/IP) podporovány. Jednotlivé symbolické konstanty mají přiřazeny následující hodnoty.

```
#define SOCK_STREAM    1 /* stream socket */
#define SOCK_DGRAM    2 /* datagram socket */
#define SOCK_RAW      3 /* raw-protocol interface */
#define SOCK_RDM      4 /* reliably-delivered message */
#define SOCK_SEQPACKET 5 /* sequenced packet stream */
```

Family představuje tvar adresy dané rodiny protokolů. Pro Internet je použito označení `AF_INET`. Kódy ostatních rodin protokolů jsou uvedeny v následující tabulce.

```
#define AF_UNSPEC      0 /* unspecified */
#define AF_UNIX       1 /* local to host (pipes, portals) */
#define AF_INET       2 /* internet: UDP, TCP, etc. */
#define AF_IMPLINK    3 /* arpanet imp addresses */
#define AF_PUP        4 /* pup protocols: e.g. BSP */
```



```

#define AF_CHAOS      5 /* mit CHAOS protocols */
#define AF_NS        6 /* XEROX NS protocols */
#define AF_NBS       7 /* nbs protocols */
#define AF_ECMA      8 /* european computer manufacturers */
#define AF_DATAKIT   9 /* datakit protocols */
#define AF_CCITT     10 /* CCITT protocols, X.25 etc */
#define AF_SNA       11 /* IBM SNA */
#define AF_DECnet    12 /* DECnet */
#define AF_DLI       13 /* Direct data link interface */
#define AF_LAT       14 /* LAT */
#define AF_HYLINK    15 /* NSC Hyperchannel */
#define AF_APPLETALK 16 /* Apple talk */
#define AF_BSC       17 /* BISYNC 2780/3780 */
#define AF_DSS       18 /* Distributed system services */
#define AF_OSI       19 /* OSI Protocols */
#define AF_NETMAN    20 /* Phase V network management */
#define AF_X25       21 /* X25 protocols */
#define AF_MAX       22

```

Protocol je číslo použitého protokolu nebo nula, požadujeme-li implicitní protokol pro danou rodinu a typ. Pro Internet platí *PF_INET*. Přehled konstant pro ostatní protokoly je uveden v následující tabulce.

```

#define PF_UNSPEC     AF_UNSPEC
#define PF_UNIX       AF_UNIX
#define PF_INET       AF_INET
#define PF_IMPLINK    AF_IMPLINK
#define PF_PUP        AF_PUP
#define PF_CHAOS      AF_CHAOS
#define PF_NS         AF_NS
#define PF_NBS        AF_NBS
#define PF_ECMA       AF_ECMA
#define PF_DATAKIT    AF_DATAKIT
#define PF_CCITT      AF_CCITT
#define PF_SNA        AF_SNA
#define PF_DECnet     AF_DECnet
#define PF_DLI        AF_DLI
#define PF_LAT        AF_LAT

```

```

#define PF_HYLINK      AF_HYLINK
#define PF_APPLETALK  AF_APPLETALK
#define PF_BSC        AF_BSC
#define PF_DSS        AF_DSS
#define PF_OSI        AF_OSI
#define PF_NETMAN     AF_NETMAN
#define PF_X25        AF_X25
#define PF_MAX        AF_MAX

```

Funkce *socket* vrací buď deskriptor socketu, nebo -1 nastala-li chyba. V globální proměnné *errno* je uložen kód chyby.

Následující tabulka tab.1 shrnuje vztah mezi rodinou protokolů, typem protokolu a protokolem pro případ Internetu. Pro ostatní rodiny protokolů existují tabulky obdobné.

rodina	typ	protokol	akt. protokol
AF_INET	SOCK_DGRAM	IPPROTO_UDP	udp
AF_INET	SOCK_STREAM	IPPROTO_TCP	tcp
AF_INET	SOCK_RAW	IPPROTO_ICMP	icmp
AF_INET	SOCK_RAW	IPPROTO_RAW	raw

Tabulka 1: Kombinace rodiny, typu a protokolu

Z uvedeného je vidět, že programátor může využívat služeb protokolu UDP (datagramové služby – přenos oddělených zpráv) i služeb protokolu TCP (služby virtuálních okruhů – pro spolehlivý přenos většího objemu dat). Pokud má programátor privilegia superuživatele ($UID = 0$), může dokonce pracovat na úrovni protokolu ICMP, nebo přímo na základní úrovni, bez vazby na protokoly IP, UDP nebo TCP. Toho lze využít pro realizaci systémových komunikačních programů s využitím přehlednosti, poskytované programovacím jazykem C a knihovnamí socketů.

4 Vytvoření a rušení spojení

K aktivnímu vytvoření spojení slouží funkce *connect*. Většinou je volána programem klienta po vytvoření *socketu*. Programátor musí definovat a naplnit i strukturu, obsahující adresu vzdálené stanice a číslo portu. Příklady jsou uvedeny v kap. 9.1 a 9.2.

K pasivnímu vytvoření spojení pomocí virtuálních okruhů slouží příkazy *bind* a *listen*. Příkaz *bind* naplní socket vzdálenou adresou a číslem lokálního portu. Příkaz *listen* převede socket do stavu pasivního čekání na požadavek navázání spojení. Vlastní čekání je realizováno příkazem *accept*. Příklady jsou uvedeny v kap. 9.3 a 9.3.

Nechceme-li pasivně čekat na navázání spojení (případ zpracování asynchronních událostí viz. příklad v kap. 9.5), můžeme nejprve testovat událost příkazem *select* a teprve poté až nastane, vyvolat příkaz *accept*. Tento postup dovoluje jedním procesem zpracovávat různé události, související s ukončením činnosti nad sockety, soubory a dalšími objekty, které mají přiřazeny deskriptory.

Realizujeme-li datagramové služby, používáme pouze příkaz *bind*. Spojení nenavazujeme, data očekáváme např. příkazem *recvfrom*, který navíc vrátí i adresu vzdálené stanice.

4.1 ACCEPT

Funkce *accept* slouží k akceptování dalšího spojení prostřednictvím pasivního socketu. Z fronty požadavků vybere další požadavek na vytvoření spojení, vytvoří nový socket pro další spojení a jeho deskriptor vrátí volajícímu procesu. Není-li ve frontě požadavek na vytvoření spojení, čeká na příchod tohoto požadavku. Funkci lze použít pouze pro virtuální spojení (TCP).

Uzavření spojení je spojeno se zrušením socketu. Realizuje se voláním funkce *close* nebo *shutdown*.

Služby jsou popsány v abecedním pořadí.

```
int accept( socket, addr, addrlen );
int      socket;    // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
sockaddr *addr;    // Odkaz na adresní strukturu. Funkce
                // plní strukturu IP adresou a číslem
                // portu vzdáleného uzlu.
int      *addrlen; // Odkaz na integer, který zpočátku
                // specifikuje velikost sockaddr, po
                // ukončení volání určuje počet slabik
                // adresy.
```

Sockaddr je datový typ, který má následující strukturu

```

struct sockaddr {
    u_short sa_family;    // typ adresy
                        // (pro TCP/IP je to AF_INET)
    char    sa_data[14]; // adresa
}

```

4.2 BIND

Funkce *bind* spojuje lokální IP adresu a číslo portu protokolu se socketem. Je používán zejména procesy serverů pro vytváření všeobecně známých protokolových portů. Vrací 0 je-li vše v pořádku, jinak -1 . Globální proměnná *errno* obsahuje chybový kód.

```

int bind( socket, localaddr, addrlen );
int      socket;    // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
sockaddr *localaddr; // Adresa struktury, která specifikuje
                // IP adresu a číslo portu protokolu.
int      addrlen;   // Velikost adresní struktury ve
                // slabikách.

```

4.3 CLOSE

Funkce *close* ukončuje komunikaci a ruší socket. Nepřečtená data jsou ztracena. Používá se při ukončení aplikace. Sdílí-li socket více procesů, je odstraněn teprve při ukončení posledního spojení. Vrací 0 je-li vše v pořádku, jinak -1 . Kód chyby je uložen v globální proměnné *errno*.

```

int close( socket );
int      socket; // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.

```

4.4 CONNECT

Funkce *connect* dovoluje specifikovat vzdálenou adresu a číslo portu pro daný socket. Je-li typ socketu TCP, vytvoří se spojení. Je-li typ socketu UDP, specifikuje pouze vzdálený uzel, ale nic nepřenáší. Vrací 0 je-li vše v pořádku, jinak -1 . Kód chyby je uložen v globální proměnné *errno*.

```

rcode = connect( socket, addr, addrlen );
int      socket; // Popisovač socketu vytvořený funkcí
           // socket.
sockaddr_in *addr; // Koncový bod komunikace ve vzdáleném
           // počítači (viz popis datové struktury).
int      addrlen; // Délka předchozího argumentu.

```

Adresa je umístěna do následující datové struktury. Kromě vlastní adresy uzlu obsahuje také číslo *portu* požadované služby. Typ adresy je určen konstantami. Pro TCP/IP je to `AF_INET`.

```

struct sockaddr_in {
    u_short sin_family; // typ adresy
    u_short sin_port;   // protocol port number
    u_long  sin_addr;   // IP adresa
    char    sin_zero[8]; // nepoužito
}

```

4.5 LISTEN

Funkce *listen* převádí *socket* do pasivního režimu, kdy čeká na příchod požadavku na navázání spojení. Párovým příkazem ve vzdáleném počítači je příkaz *connect*. Příchozí požadavek je zařazen do fronty, kde čeká na aktivaci příkazem *accept*. Funkce *listen* (a *accept*) nejčastěji volají servery, *connect* naopak klienti. Parametr *queuelen* udává délku fronty nevyřízených požadavků. Funkci *listen* lze použít pouze pro sockety typu TCP. Vrací 0 je-li volání úspěšné, jinak vrací -1 . Chybový kód je uložen v proměnné *errno*.

```

int listen( socket, queuelen );
int  socket // Popisovač socketu vytvořený funkcí
           // socket.
int  queuelen // Délka fronty nevyřízených požadavků.
           // Nastavuje se podle potřeby (běžně až 5).

```

4.6 SHUT_DOWN

Používá se pro duplexní *sockety* (TCP typu). Dovoluje postupné uzavírání spojení.

```

int shutdown( socket, direction );
int  socket;    // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
int  direction; // Směr uzavření spojení.

```

Parametr *direction* má následující význam:

- 0 – ukončení vstupu.
- 1 – ukončení výstupu.
- 2 – ukončení vstupu i výstupu.

Vrací 0, pokud je vše v pořádku, jinak -1 . Kód chyby je umístěn do proměnné *errno*.

5 Přenos dat

5.1 WRITE

Funkce *write* dovoluje aplikaci přenášet data do vzdáleného počítače. Vrací počet odeslaných slabik nebo -1 nastala-li chyba. Kód chyby je uložen do globální proměnné *errno*.

```

int write( socket, buf, buflen );
int  socket; // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
char *buf;   // Adresa bufferu zprávy.
int  buflen; // Délka zprávy.

```

5.2 READ

Funkce *read* slouží ke čtení informace ze socketu. Dovoluje blokové nebo neblokované volání. Při blokováném volání se výpočet zastaví a čeká se na data. Při neblokovaném čtení se nečeká – nejsou-li data připravena, vrací chybový kód.

```

int read( socket, buff, buflen );
int  socket // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
char *buff // Adresa paměti pro uložení zprávy.

```

```
int    buflen    // Délka rezervovaného místa pro zprávu
                // ve slabikách.
```

Funkce vrací následující hodnoty:

0 – nalezení konce přenosu
–1– indikace chyby
>0 – počet slabik v bufferu

Je-li indikována chyba, je v proměnné *errno* uložen chybový kód.

5.3 SEND

Funkce *send* pošle zprávu do jiné stanice. Vrací počet odeslaných slabik nebo –1 při chybě. Kód chyby je zaznamenán v proměnné *errno*.

```
int send( socket, msg, msglen, flags );
int  socket; // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
char *msg;   // Adresa zprávy.
int  msglen; // Délka zprávy.
int  flags;  // Řídící bity, které specifikují typ
```

Řídící bity *flags* mohou být:

MSG_OOB – vyslání nebo příjem *out-of-band* dat. Jedná se o přednostně přenášená data po virtuálním spojení (**SOCK_STREAM**). Při vysílání (*send*, *sendto*, *sendmsg*) se data tímto způsobem označí, při příjmu (*recv*, *recvfrom*, *recvmsg*) se jedná o pokyn přečíst přednostně přenášená data. Nejsou-li k dispozici, je hlášena chyba.

MSG_PEEK – používá se pouze pro čtení (příkazy *recv*, *recvfrom*, *recvmsg*). Umožňuje podívat se na data, která jsou připravena na čtení, aniž by byly vyjmuty ze vstupní fronty. (*look ahead*).

MSG_DONTROUTE – používá se pouze při vysílání. Nastavení příznaku způsobí přenos dat bez použití směrovacích tabulek síťové vrstvy.

5.4 RECV

Funkce *recv* přijme následující zprávu z UDP socketu. Vrací počet přijatých slabik. Pokud nastane chyba, vrací -1 a kód chyby v proměnné *errno*.

```
int recv( socket, buffer, length, flags );
int      socket      // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
char     *buffer     // Adresa paměti pro zprávu.
int      length      // Délka rezervované paměti pro zprávu.
int      flags       // Řídící bity, specifikující způsob
                // příjmu zprávy.
```

Význam řídicích bitů je uveden na str. 14.

5.5 SEND_TO

Funkce *send_to* posílá zprávu na cílovou adresu uvedenou v parametrech. Vrací počet odeslaných slabik nebo -1 při chybě. Kód chyby je uložen do globální proměnné *errno*.

```
int sendto( socket, msg, msglen, flags, to, tolen );
int      socket;    // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
char     *msg;      // Adresa bufferu zprávy.
int      msglen;    // Délka zprávy.
int      flags;     // Řídící bity, které specifikují typ
                // zprávy.
sockadr *to;       // Ukazatel na datovou strukturu sockaddr
                // obsahující adresu koncového bodu.
int      tolen;     // Délka adresy koncového bodu.
```

Význam řídicích bitů je uveden na str. 14.

5.6 RECV_FROM

Přijme následující zprávu z UDP socketu a zaznamená adresu odesílatele do datové struktury *from*. Používá se zejména pro aplikace typu **SERVER – KLIENT**, kdy v nespojovaném režimu dovolí **SERVERu** zpracovat adresu odesílatele, a tím poslat na zprávu odpověď. Vrací počet slabik ve zprávě nebo -1 při chybě. Kód chyby je uložen v proměnné *errno*.


```

int recvfrom( socket, buffer, buflen, flags, from, fromlen );
int      socket // Popisovač socketu vytvořený funkcí
           // socket.
char     *buffer // Adresa paměti pro zprávu.
int      buflen  // Délka rezervované paměti.
int      flags   // Řídící bity specifikující způsob příjmu
           // zprávy.
sockadr *from    // Ukazatel na datovou strukturu sockaddr
           // obsahující adresu koncového bodu
           // zdrojového uzlu zprávy.
int      *fromlen // Délka bufferu při volání, délka adresy
           // při ukončení volání.

```

Význam řídicích bitů je uveden na str. 14.

5.7 SEND_MSG

Funkce *send_msg* dovoluje odeslat zprávu, sestávající z několika samostatných částí. Adresy jednotlivých částí spolu s dalšími informacemi jsou uloženy ve struktuře *msg_hdr*.

```

int sendmsg( socket, msg, flags );
int  socket; // Popisovač socketu vytvořený funkcí
           // socket.
struct msg_hdr *msg; // Adresa struktury obsahující zprávu.
int  flags; // Řídící bity, specifikující typ zprávy.

```

Význam řídicích bitů je uveden na str. 14.

Struktura *msg_hdr* má následující tvar:

```

struct msg_hdr {
    caddr_t msg_name; // volitelná adresa
    int     msg_namelen; // velikost adresy
    struct iovec *msg_iov; // scather/gather array
    int     msg_iovlen; // počet elementů v msg_iov
    caddr_t msg_accrights; // práva poslat/přijmout
    int     msg_accrighslen; // délka předchozího pole
}

```

Struktura *iovec* obsahuje dvojice, kde *iovec_base* je adresa vyrovnávací paměti a *iov_len* je její délka.

```
struct iovec {
    caddr_t  iov_base;    // počáteční adresa bufferu
    int      iov_len;     // velikost bufferu ve slabikách
}
```

Pomocí *msg_accrights* lze přenášet mezi procesy v jednom uzlu přístupová práva k souborům. Např. lze takto předat číslo deskriptoru souboru, vytvořeného jedním procesem druhému procesu.

Funkce vrací počet odeslaných slabik nebo -1 při výskytu chyby. Kód chyby je uložen do globální proměnné *errno*.

5.8 RECV_MSG

Přijme další zprávu z UDP socketu a umístí ji do struktury typu *msg_hdr*. Dovoluje přijímat zprávy, sestávající z několika samostatných částí, které jsou ukládány podle adres, uvedených v položce *iovec* výše uvedené struktury.

Vrací počet přijatých slabik ve zprávě nebo -1 při chybě. Kód chyby obsahuje proměnná *errno*.

```
int recvmsg( socket, msg, flags );
int  socket          // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                        // socket.
struct msg_hdr *msg // Adresa datové struktury pro příjem
                        // zprávy.
int  flags           // Řídící bity, určení způsobu
                        // příjmu zprávy.
```

Význam řídicích bitů je uveden na straně 14. Datová struktura *msg_hdr* je popsána na str.16.

6 Řídící operace nad sockety

Dále uvedené funkce dovolují nastavovat parametry otevřených socketů. Při podrobnějším studiu zjistíte, že stejného efektu lze dosáhnout různými způsoby. Ve většině jednoduchých aplikací není třeba parametry socketu nastavovat.

6.1 FCNTL

Systémové volání *fcntl* lze použít ke změně parametrů již otevřeného socketu.

```
int fcntl( fd, cmd, arg );
int  fd;   // deskriptor socketu
int  cmd;  // příkaz
int  arg;  // parametr příkazu
```

Příkazy povolené pro sockety jsou shrnuty v tabulce tab. 2.

přikaz (cmd)	parametr (par)
F_SETOWN	UID GID
F_GETOWN	UID GID
F_GETFL	viz tab. 2
F_SETFL	viz tab. 2

Tabulka 2: Tabulka příkazů *fcntl*

Význam jednotlivých příkazů (*cmd*), uvedených v tab. 2 je následující:

F_SETOWN – dovoluje nastavení UID nebo GID procesu nebo skupiny procesů, kterým bude předán signál SIGIO nebo SIGURG při příjmu socketu s popisovačem *fd*. Argumentem *arg* může být buď kladné číslo (pak představuje UID), nebo záporné číslo (pak v absolutní hodnotě představuje GID).

F_GETOWN – dovoluje procesu zjistit UID a GID, jejichž hodnoty vrací jako výsledek volání funkce. Kódování je stejné jako v předchozím případě. Hodnota -1 znamená chybu.

F_GETFL – pomocí příkazu lze testovat nastavení příznakových bitů souboru (socketu).

F_SETFL – pomocí příkazu lze nastavovat příznakové bity souboru (socketu).

Argumenty příkazu F_GETFL a F_SETFL jsou uvedeny v tab. 3.

Význam argumentů je následující:

FAPPEND – každý zápis je proveden na konec souboru.

FCREAT – pokud neexistuje, je soubor založen.

argument (arg)	vÅznam argumentu
FAPPEND	přidá zpis na konec souboru
FASYNC	signalizuje skupin proces připravenost dat
FCREAT	pokud neexistuje, vytvoř novÅ soubor
FEXCL	hlásí chybu, pokud již soubor existuje
FNDELAY	povoleno neblokovan operace
FTRUNC	zkrácení souboru na nulovou dlku

Tabulka 3: Tabulka argumentů F_GETFL a F_SETFL

FEXCL – jestliže soubor existuje, hlásí chybu.

Pro manipulaci se sockety mají význam zejména následující argumenty.

FASYNC – tato volba dovoluje přijímat asynchronní v/v signály.

FNDELAY – nastavuje operace nad socketem do režimu "neblokované", t.j. pokud nemůže být operace nad socketem ukončena okamžitě, není provedena vůbec. Nastane-li tato situace, vrací systém v proměnné *errno* chybové hlášení **EWOULDBLOCK**. Nastavení má vliv na systémová volání *accept*, *connect*, *read*, *readv*, *recv*, *recvfrom*, *recvmsg*, *send*, *sendto*, *sendmsg*, *write* a *writew*. Při použití příkazu *connect* pro navázání virtuálního spojení skončí příkaz okamžitě s návratovým kódem **EINPROGRESS**. Při provádění výstupních operací v "neblokovaném" režimu se provede pro sockety typu **SOCK_STREAM** částečný zápis. Pro datagramové sockety se buď zaplní daty celý socket najednou, nebo se nezapiše vůbec nic.

FTRUNC – zkrátí soubor na nulovou délku.

6.2 IOCTL

Pomocí funkce *ioctl* lze měnit parametry otevřeného socketu (obdoba funkce *fcntl*, *setsockopt* a *getsockopt*).

```
int ioctl( fd, request, arg );
int    fd;           // popisovač socketu
u_long request;     // požadavek
char  *arg;         // argument
```

Požadavky jsou rozděleny do čtyř kategorií, podle typu deskriptoru a požadované operace. Typ parametru *arg*, definovaný v proceduře jako *char **, se liší podle zadaného příkazu. Situaci ilustruje následující tabulka (tab. 4).

V následujících jsou vysvětleny položky tab.4.

FIOCLEX – nastaví příznak *close-on-exec* podle hodnoty nejvyššího bitu *arg*.
Je-li příznak nastaven, je soubor uzavřen při systémovém volání *exec*.

FIONCLEX – nuluje příznakový bit *close-on-exec*.

FIONBIO – nastavuje/nuluje příznakový bit "neblokovaná I/O" podle hodnoty nejvyššího bitu *arg*.

FIOASYNC – nuluje/nastavuje příznakový bit dovozu příjmu signálu SIGIO.

FIONREAD – vrací v argumentu počet slabik, které je možné číst ze souboru, přes danou *fd*.

FIOSETOWN – nastavuje UID nebo GID specifikovaného socketu. Toto nastavení dovozu příjmu procesem nebo skupinou procesů asynchronní signály SIGIO a SIGURG.

FIOGETOWN – vrátí UID nebo GID socketu.

SIOCATMARK – slouží k indikaci nastavení ukazatelky na zbytek dat OOB (*out-of-band*). Je-li na daném příjmu uvedených dat, vrací nenulu.

SIOCSGRP – je ekvivalentní FIOSETOWN.

SIOGGRP – je ekvivalentní FIOGETOWN.

SIOCADDRT – přidá položky do směrovací tabulky.

SIODELRT – smaže položky ze směrovací tabulky.

SIOCGIFADDR – vrací adresu interface.

SIOCSIFADDR – nastavuje adresu interface.

SIOCSIFFLAGS – nastavuje příznaky interface. Tyto příznaky indikují například podporu broadcast, dvoubodový spoj, neinnost interface, ...

SIOCGIFFLAGS – vrátí příznaky interface.

SIOCGIFCONF – vrátí celou konfiguraci interface do struktury *ifreq*.

kategorie	poadavek	vÅznam	datovÅ typ
file	FIOCLEX	vÅhradnÅ pŠstup k fd	
	FIONCLEX	uvolnn pŠstupu k fd	
	FIONBIO	povol/zaka neblokuv i/o	int
	FIOASYNC	povol/zaka asynchronn i/o	int
	FIONREAD	vrac poet slabik pŠipravenÅch ke ten	int
	FIOSETOWN FIOGETOWN	nastav vlastnka ti vlastnka	int int
socket	SIOCATMARK	indikace dat OOB	int
	SIOCSPGRP	nastav skupinu proces	int
	SIIOGPRP	ti skupinu proces	int
routing	SIOCADDRT	pŠidej cestu	struct rentry
	SIODELRT	zru cestu	struct rentry
interface	SIOCIFADDR	nastav adresu interface	struct ifreq
	SIOCIFADDR	ti adresu interface	struct ifreq
	SIOCIFFLAGS	nastav pŠzn. interface	struct ifreq
	SIOCIFIFLAGS	ti pŠznaky interface	struct ifreq
	SIOCIFCONF	ti seznam pŠznak	struct ifconf
	SIOCIFDSTADDR	nastav s»ovou adresu	struct ifreq
	SIOCIFDSTADDR	ti s»ovou adresu	struct ifreq
	SIOCIFBRDADDR	ti broadcast adresu	struct ifreq
	SIOCIFBRDADDR	nastav bcast adresu	struct ifreq
	SIOCIFNETMASK	ti masku s»ov adresy	struct ifreq
	SIOCIFNETMASK	nastav masku adresy	struct ifreq
	SIOCIFMETRIC	ti metriku smrovn	struct ifreq
	SIOCIFMETRIC	nastav metr. smrovn	struct ifreq
	SIOCIFARP	nastav poloku ARP	struct arpreq
	SIOCIFARP	ti poloku ARP	struct arpreq
SIOCIFARP	vyma poloku ARP	struct arpreq	

Tabulka 4: Tabulka parametrů *ioctl*

SIOCSIFDSTADDR – nastavuje koncovou adresu interface.

SIOCGIFDSTADDR – te koncovou adresu interface.

SIOCSIFBRDADDR – nastavuje broadcast adresu interface.

SIOCGIFBRDADDR – te broadcast adresu interface.

SIOCSIFNETMASK – nastavuje masku s»ov adresy.

SIOCGIFNETMASK – te masku s»ov adresy.

SIOCGIFMETRIC – te metriku smrovn interface.

SIOCSIFMETRIC – nastavuje metriku smrovn pro interface.

SIOCSARP – nastavuje poloku ARP.

SIOCGARP – te poloku ARP.

SIOCDARP – mae poloku ARP.

6.3 GET_SOCK_OPT

Funkce *getsockopt* dovoluje získat hodnotu parametru socketu nebo protokolu, který je se socketem spojen. Parametr *level* určuje úroveň protokolu (IP, TCP, SOCKET), na které mají být modifikovány parametry. Vlastní typ parametru se zadává v *opt*. Adresa hodnoty parametru je uložena v *optval*. Protože typ parametru závisí na hodnotě *level* i *opt*, je typ *optval* specifikován univerzálně jako *char **. Délka *optval* je uvedena v *optlen*.

Funkce vrací 0 je-li volání úspěšné, jinak vrací -1. Kód chyby je uložen v globální proměnné *errno*.

```
int getsockopt( socket, level, opt, optval, optlen );
int          socket; // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
int          level;  // Číslo určující úroveň protokolu.
int          opt;    // Číslo identifikující parametr.
char         *optval; // Adresa bufferu pro uložení parametru.
int          *optlen; // Délka pole optval při vyvolání funkce,
                // skutečná délka po ukončení volání.
```

rovnice protokolu	jméno parametru	všznam parametru	datová typ
IPPROTO_IP	IP_OPTIONS	parametry IP zhlav	int
IPPROTO_TCP	TCP_MAXSEG	max. velikost TCP segmentu	int
	TCP_NODELAY	výsln bez zpodn	int
SOL_SOCKET	SO_BROADCAST	povoln výsln bcast	int
	SO_DEBUG	znam trasovn	int
	SO_DONTROUTE	nepouij smrovn	int
	SO_ERROR	vrac stav a nuluje chybu	int
	SO_KEEPALIVE	udren spojen	int
	SO_LINGER	pozdrn ukonen spojen	struct linger
	SO_OOBINLINE	uvolnn pšijatšch OOB dat (out-of-band) viz. kap. 5.3	int
	SO_RCVBUF	velikost pamti pro pšjem socketu	int
	SO_SNDBUF	velikost pamti pro výsln socketu	int
	SO_REUSEADDR	povoln znovupouit lokln adresy	int
SO_TYPE	ti typ socketu	int	

Tabulka 5: Tabulka parametrů socketu

Volitelné parametry socketu (*opt*) jsou shrnuty v tabulce tab. 5.
Datová struktura *linger* má následující tvar:

```
struct linger {
    int    l_onoff;    // nula -- vypnuto, nenula -- zapnuto
    int    l_linger;  // čas v sekundách
}
```

V následujícím textu jsou popsány parametry socket, které lze nastavit pomocí funkce *setsockopt* a stejně pomocí funkce *getsockopt*. Navíc byly vybrány pouze ty, které souvisí s implementací socket v prostředí Internetu (TCP/IP).

IPPROTO_IP – dovoluje zasahovat do struktury paketu na úrovni IP.

IP_OPTIONS – dovoluje zapsat volitelné parametry do záhlaví IP paketu. Funkce slouží i ke změně těchto parametrů. Jejich použití vyžaduje znalost struktury IP.

IPPROTO_TCP – dovoluje zasahovat do struktury segmentu na úrovni TCP.

TCP_MAXSEG – vrací maximální délku segmentu použitelnou pro socket. Pro 4.3 BSD sockety bývá nastavena na 1024 bajtů. Hodnotu nelze změnit, pouze st.

TCP_NODELAY – používá se pro služby virtuálních okruhů. Dovoluje změnit chování TCP vrstvy tak, aby první výsledné křátkách zpráv nečeká na potvrzení předchozí zprávy, ale vyletí zprávu okamžitě.

SOL_SOCKET – dovoluje změnit parametry, související s přenosem socket.

SO_BROADCAST – povoluje/zakazuje procesu vysílání zpráv typu broadcast. Tato volba je užitečná v sítích, které vysílání zpráv se veškerou adresou podporují na úrovni technického vybavení.

SO_DEBUG – povoluje/zakazuje ukládání ladicích informací, souvisejících s vyslání a příjmem socket na úrovni jádra systému.

SO_DONTROUTE – specifikuje, aby vyslané zprávy neměly používat zabudovaný mechanismus směrování. Zpráva je směrována podle své adresy.

SO_ERROR – vrací volajícímu obsah proměnné *so_error*, která obsahuje chybové kódy pro sockety. Proměnná je poté jdem nulová.

SO_KEEPALIVE – povoluje periodick pŠenosy na pŠipojenm socketu pokud nejsou vymovna jin data. Jestlie druh strana neodpovd na tyto zprvy, je spojen povaovno za pŠeruen a v promnn *so_error* je to indikovno chybou **ETIMEDOUT**.

SO_LINGER – tato volba Šk, co udlat se zprvami, kter nebyly odeslny v okamiku voln funkce *close*. Implicitn se *close* ukon okamit a systm se pokus doruit vechna nedoruen data. Je-li volba nastavena, zvis akce na obsahu promnn typu *struct linger*. Jestlie je poloka *Llinger* nulov, jsou neodeslan data v okamiku voln *close* ztracena. Je-li nenulov, odelou se vechna data.

SO_OOBINLINE – nastaven pŠznaku specifikuje, e upŠednostnn data (*out-of-band data*) budou umstna v normln vstupn front. PŠi jejich ten nen tŠeba pout pŠznak **MSG_OOB** (viz. str. 14).

SO_RCVBUF – specifikuje velikost pŠijmac fronty pro sockety.

SO_SNDBUF – specifikuje velikost vyslac fronty pro sockety.

SO_REUSEADDR – dv systmu pŠkaz aby znovupouil v lokln adrese tot slo portu.

SO_TYPE – vrac typ socketu (**SOCK_STREAM** nebo **SOCK_DGRAM**).

6.4 SET_SOCKET_OPT

Funkce *setsockopt* dovoluje aplikaci mŠnit parametry socketu nebo protokolů s ním spojeným.

```
int setsockopt( socket, level, opt, optval, optlen );
int  socket;   // Popisovač socketu vytvořený funkcí
                // socket.
int  level;    // Úroveň protokolu.
int  opt;      // Číselné označení parametru (viz. níže).
char *optval;  // Adresa uložení parametru.
int  optlen;   // Délka parametru.
```

Parametry *level* a *opt* jsou uvedeny v tab. 3 na straně 23.

Vrací 0, je-li vše v pořádku, jinak -1 . Kód chyby obsahuje globální proměnná *errno*.

7 Práce s časem

Funkce patří mezi doplňkové, se *sockets* souvisí pouze potud, že ji používají některé demonstrační programy. Zde je uvedena pro úplnost.

7.1 GET_TIME_OF_DAY

Funkce *gettimeofday* vybere informaci o běžném čase a datumu podle lokální časové zóny. Vrací 0 je-li volání úspěšné, jinak vrací -1 . Chybový kód je uložen v proměnné *errno*. Informace je uložena v následujících datových strukturách:

```
int gettimeofday( tm, tmzone );
struct timeval *tm;      // Adresy níže uvedených datových
struct timezone *tmzone; // struktur.
```

Datové struktury *timeval* a *timezone* jsou definovány následovně:

```
struct timeval {
    long tv_sec;      // počet sekund od 1.1.1970
    long tv_usec;    // počet us běžné sekundy
}
struct timezone {
    int  tz_minuteswest; // počet minut západně od
                        // Greenwichského poledníku
    int  tz_dsttime;    // typ aplikované korekce
}
```

8 Multiplexní zpracování asynchronních událostí

Funkce *select* je opět funkce univerzální, dovolující realizovat v programech asynchronní zpracování událostí, souvisejících s ukončením operací nad deskriptory socketů, souborů a pod. Zde je uvedena proto, že je použita v příkladu 9.5.

8.1 SELECT

Funkce *select* umožňuje multiplexní zpracování asynchronních V/V. Povolí procesu čekat na připravenost jednoho z deskriptorů souboru specifikované množiny. Množina deskriptorů je zadána bitově. Parametr *numfds* určuje počet

deskriptorů, které je třeba testovat. Parametry *refds*, *wrfd*s a *exfd*s představují odkazy na bitové pole masek jednotlivých deskriptorů. Příkaz *select* akceptuje událost pouze v případě, že je odpovídající bit v masce pro danou událost nastaven.

Volající může též určit maximální dobu čekání. Je-li hodnota parametru *timeval* nenulová, skončí příkaz nejdéle po vyčerpání nastaveného časového kvanta. Je-li hodnota časového kvanta rovna nule, skončí okamžitě. Tento režim je vhodný pro čtení stavu selektorů metodou výběru (*pooling*). Nulová hodnota odkazu indikuje čekání bez časového omezení.

```
int select( numfds, refds, wrfds, exfds, time );
int      numfds; // Počet deskriptorů souborů v množině.
fd_set  *refds; // Deskriptory souborů pro vstup.
fd_set  *wrfd; // Deskriptory souborů pro výstup.
fd_set  *exfd; // Deskriptory souborů pro výjimky.
struct timeval *time; // Maximální doba čekání,
                       // odkaz na strukturu obsahující nulu
                       // nebo nulový odkaz.
```

Datový typ *timeval* má následující strukturu:

```
struct timeval {
    long tv_sec;           // počet sekund od 1.1.1970
    long tv_usec;        // počet us běžné sekundy
}
```

Funkce vrací počet připravených deskriptorů nebo -1 v případě chyby. Chybový kód je pak uložen v proměnné *errno*.

Pro manipulaci s deskriptory souborů jsou z důvodu kompatibility k dispozici následující makra:

```
FD_ZERO( fd_set *fdset );
FD_SET( int fd, fd_set *fdset );
FD_CLR( int fd, fd_set *fdset );
FD_ISSET( int fd, fd_set *fdset );
```

jejich význam je následující:

FD_ZERO – nuluje celou množinu příznaků deskriptorů.

FD_SET – nastavuje příznak v masce deskriptoru.

FD_CLR – nuluje příznak v masce deskriptoru.

FD_ISSET – testuje připravenost deskriptoru.

Maximální počet deskriptorů je závislý na implementaci. Bývá omezen na 32.

9 Příklady

9.1 UDP klient

```
#include <sys/socket.h>
#include <sys/types.h>
#include <netinet/in.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <netdb.h>

#include <string.h>
#include <stdio.h>

#define MY_PORT 2222
#define BUFF_LEN 40
#define MSG "Hi !"

int main(int argc, char **argv)
{
    int udp_socket;
    char buff[BUFF_LEN];
    struct sockaddr_in sin;
    struct hostent *p_hent;

    /*parametry prikazove radky*/
    if(argc == 1) {
        printf("\nUsage : %s hostname\n", argv[0]);
        exit(1);
    }

    /*naplneni struktury sin*/
    sin.sin_family = AF_INET;
```

```

sin.sin_port = htons((u_short)MY_PORT);
if((p_hent = gethostbyname(argv[1])) != NULL)
    memcpy( (char *)&(sin.sin_addr), p_hent->h_addr,
            p_hent->h_length);
else {
    fprintf(stderr,
            "\nCLIENT ERROR : Cannot find host %s\n", argv[1]);
    exit(1);
}

/*alokace socketu*/
if((udp_socket = socket(PF_INET, SOCK_DGRAM,
                        IPPROTO_UDP)) < 0) {
    fprintf(stderr,
            "\nCLIENT ERROR : Cannot allocate socket\n");
    exit(1);
}

/*connect socketu*/
if(connect(udp_socket, (struct sockaddr *)&sin,
            sizeof(sin)) < 0) {
    fprintf(stderr,
            "\nCLIENT ERROR : Cannot connect socket to host %s \
            port %d\n", argv[1], MY_PORT);
    exit(1);
}

write(udp_socket, MSG, sizeof(MSG));
read(udp_socket, buff, BUFF_LEN);
printf("\nREPLY FROM HOST %s: %s\n", argv[1], buff);
close(udp_socket);
}

```

9.2 TCP klient

```

#include <sys/socket.h>
#include <sys/types.h>
#include <netinet/in.h>
#include <arpa/inet.h>

```

```

#include <netdb.h>

#include <string.h>
#include <stdio.h>

#define MY_PORT 2222
#define BUFF_LEN 40

int main(int argc, char **argv)
{
    int tcp_socket;
    char buff[BUFF_LEN];
    struct sockaddr_in sin;
    struct hostent *p_hent;

/*parametry prikazove radky*/
    if(argc == 1) {
        printf("\nUsage : %s hostname\n", argv[0]);
        exit(1);
    }

/*naplneni struktury sin*/
    sin.sin_family = AF_INET;
    sin.sin_port = htons((u_short)MY_PORT);
    if((p_hent = gethostbyname(argv[1])) != NULL)
        memcpy( (char *)&(sin.sin_addr), p_hent->h_addr,
                p_hent->h_length);
    else {
        fprintf(stderr,
            "\nCLIENT ERROR : Cannot find host %s\n", argv[1]);
        exit(1);
    }

/*alokace socketu*/
    if((tcp_socket = socket(PF_INET, SOCK_STREAM,
                            IPPROTO_TCP)) < 0) {
        fprintf(stderr,

```

```

        "\nCLIENT ERROR : Cannot allocate socket\n");
    exit(1);
}
/*connect socketu*/
if(connect(tcp_socket, (struct sockaddr *)&sin,
           sizeof(sin)) < 0) {
    fprintf(stderr,]
        "\nCLIENT ERROR : Cannot connect socket to host %s \
        port %d\n", argv[1], MY_PORT);
    exit(1);
}
/*cteni ze socketu*/
read(tcp_socket, buff, BUFF_LEN);
printf("\nREPPPLY FROM HOST %s: %s\n", argv[1], buff);
close(tcp_socket);
}

```

9.3 UDP server

```

#include <sys/socket.h>
#include <sys/types.h>
#include <netinet/in.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <netdb.h>

#include <signal.h>
#include <stdio.h>
#include <string.h>

#define BUFF_LEN 40
#define MY_PORT 2222

int main()
{
    int sock;
    char buff[BUFF_LEN];
    int alen;
    struct sockaddr_in sin;

```



```

/*naplneni struktury sin*/
sin.sin_family = AF_INET;
sin.sin_port = htons((u_short)MY_PORT);
sin.sin_addr.s_addr = INADDR_ANY;

/*alokace socketu*/
if((sock = socket(PF_INET, SOCK_DGRAM, IPPROTO_UDP)) < 0) {
    fprintf(stderr,
            "\nUDP_SERVER ERROR : Cannot allocate socket");
    exit(1);
}
/*bind socketu*/
if(bind(sock, (struct sockaddr_in *)&sin, sizeof(sin)) < 0) {
    fprintf(stderr, "\nUDP_SERVER ERROR : Cannot bind socket");
    exit(1);
}

while(1) {
    alen = sizeof(sin);
    recvfrom(sock, buff, BUFF_LEN, 0, (struct sockaddr *)
            &sin, &alen);

    strcpy(buff, "UDP_SERVER sends you many greetings");

    if(sendto(sock, buff, BUFF_LEN, 0, (struct sockaddr *)
            &sin, sizeof(sin)) < 0)
        perror("SERVER ERROR :");
}
}

```

9.4 TCP server

```

#include <sys/socket.h>
#include <sys/types.h>
#include <netinet/in.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <netdb.h>

```

```

#include <signal.h>
#include <stdio.h>
#include <string.h>

#define QLEN 5
#define BUFF_LEN 40
#define MY_PORT 2222

int post()
{
    union wait status;
    while(wait(&status, WNOHANG, (struct rusage *)0) >= 0)
        ;
}

int main()
{
    int master_socket, slave_socket;
    char buff[BUFF_LEN];
    int alen;
    struct sockaddr_in sin;

/*naplneni struktury sin*/
    sin.sin_family = AF_INET;
    sin.sin_port = htons((u_short)MY_PORT);
    sin.sin_addr.s_addr = INADDR_ANY;

/*alokace socketu*/
    if((master_socket = socket(PF_INET, SOCK_STREAM,
                              IPPROTO_TCP)) < 0) {
        fprintf(stderr,
                "\nTCP_SERVER ERROR : Cannot allocate socket");
        exit(1);
    }
/*bind socketu*/

```

```

if(bind(master_socket, (struct sockaddr_in *)&sin,
        sizeof(sin)) < 0) {
    fprintf(stderr, "\nTCP_SERVER ERROR : Cannot bind socket");
    exit(1);
}
/*listen socketu*/
if(listen(master_socket, QLEN) < 0) {
    fprintf(stderr,
        "\nTCP_SERVER ERROR : Cannot listen socket on port %d",
        MY_PORT);
    exit(1);
}

alen = sizeof(sin);
strcpy(buff, "TCP_SERVER sends you many greetings");
/* signal(SIGCLD, SIG_IGN);*/
while(1) {
    slave_socket = accept(master_socket, (struct sock_addr *)
        &sin, &alen);
    /*vytvoreni dalsiho procesu*/
    if(fork() != 0) /*otec*/
        close(slave_socket);
    else { /*syn*/
        close(master_socket);
        write(slave_socket, buff, BUFF_LEN);
        close(slave_socket);
        exit(0);
    }
}
}
}

```

9.5 Použití příkazu select

```

#include <sys/socket.h>
#include <sys/types.h>
#include <netinet/in.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <netdb.h>

```

```

#include <sys/select.h>
#include <sys/time.h>

#include <stdio.h>
#include <string.h>

#define QLEN 5
#define BUFF_LEN 40
#define MY_PORT 2222

int main()
{
    int tcp_socket, udp_socket;
    char buff[BUFF_LEN];
    int alen;
    struct sockaddr_in sin;
    int nfd;
    fd_set rfd;

    /*naplneni struktury sin*/
    sin.sin_family = AF_INET;
    sin.sin_port = htons((u_short)MY_PORT);
    sin.sin_addr.s_addr = INADDR_ANY;

    /*alokace tcp socketu*/
    if((tcp_socket = socket(PF_INET, SOCK_STREAM,
                           IPPROTO_TCP)) < 0) {
        fprintf(stderr,
                "\nSERVER ERROR : Cannot allocate tcp socket");
        exit(1);
    }

    /*bind tcp socketu*/
    if(bind(tcp_socket, (struct sockaddr_in *)&sin,
            sizeof(sin)) < 0) {
        fprintf(stderr,
                "\nSERVER ERROR : Cannot bind tcp socket");
        exit(1);
    }
}

```

```

}
/*listen tcp socketu*/
if(listen(tcp_socket, QLEN) < 0) {
    fprintf(stderr,
        "\nSERVER ERROR : Cannot listen tcp socket on port %d",
            MY_PORT);
    exit(1);
}

/*alokace udp socketu*/
if((udp_socket = socket(PF_INET, SOCK_DGRAM,
                        IPPROTO_UDP)) < 0) {
    fprintf(stderr,
        "\nSERVER ERROR : Cannot allocate udp socket");
    exit(1);
}
/*bind udp socketu*/
if(bind(udp_socket, (struct sockaddr_in *)&sin,
        sizeof(sin)) < 0) {
    fprintf(stderr, "\nSERVER ERROR : Cannot bind udp socket");
    exit(1);
}
/*pocet deskriptoru, ktere se maji prohlizet*/
nfds = (tcp_socket > udp_socket ? tcp_socket:udp_socket)+1;
/*vynulovani masky read udalosti*/
FD_ZERO(&rfd);

alen = sizeof(sin);
strcpy(buff, "TCP/UDP SERVER sends you many greetings");
while(1) {
    FD_SET(tcp_socket, &rfd);
    FD_SET(udp_socket, &rfd);

    if(select(nfds, &rfd, (fd_set *)0, (fd_set *)0,
        (struct timeval *)0) < 0) {
        fprintf(stderr, "\nSERVER ERROR : select()");
        exit(1);
    }
}

```

```

}
if (FD_ISSET(tcp_socket, &rfd)) {
    int slave_socket;

    slave_socket = accept(tcp_socket, (struct sock_addr *)
                          &sin, &alen);
    write(slave_socket, buff, BUFF_LEN);
    close(slave_socket);
}
if (FD_ISSET(udp_socket, &rfd)) {
    recvfrom(udp_socket, buff, BUFF_LEN, 0,
             (struct sock_addr *) &sin, &alen);
    strcpy(buff, "TCP/UDP SERVER sends you many greetings");
    if(sendto(udp_socket, buff, BUFF_LEN, 0,
              (struct sock_addr *) &sin, sizeof(sin)) < 0)
        perror("SERVER ERROR :");
}
}
}
}

```

9.6 Klient TCP echo

```

#include <sys/socket.h>
#include <sys/types.h>
#include <netinet/in.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <netdb.h>

#include <string.h>
#include <stdio.h>

#define QLEN 5
#define ECHO_PORT 7
#define BUFF_LEN 40

int main(int argc, char **argv)
{

```

```

int tcp_socket;
char buff[BUFF_LEN] = "Zdravim te !";
struct sockaddr_in sin;
struct hostent *p_hent;

/*parametry prikazove radky*/
if(argc == 1) {
    printf("\nUsage : %s hostname\n", argv[0]);
    exit(1);
}

/*naplneni struktury sin*/
sin.sin_family = AF_INET;
sin.sin_port = htons((u_short)ECHO_PORT);
if((p_hent = gethostbyname(argv[1])) != NULL)
    memcpy( (char *)&(sin.sin_addr), p_hent->h_addr,
            p_hent->h_length);
else {
    fprintf(stderr,
            "\nECHO CLIENT ERROR : Cannot find host %s\n",
            argv[1]);
    exit(1);
}

/*alokace socketu*/
if((tcp_socket = socket(PF_INET, SOCK_STREAM,
                        IPPROTO_TCP)) < 0) {
    fprintf(stderr,
            "\nECHO CLIENT ERROR : Cannot allocate socket\n");
    exit(1);
}

/*connect socketu*/
if(connect(tcp_socket, (struct sockaddr *)&sin,
           sizeof(sin)) < 0) {
    fprintf(stderr,
            "\nECHO CLIENT ERROR : Cannot connect socket to \
            host %s port %d\n", argv[1], ECHO_PORT);
}

```

```
    exit(1);
}
/*zapis do socketu*/
write(tcp_socket, buff, BUFF_LEN);
/*cteni ze socketu*/
read(tcp_socket, buff, BUFF_LEN);
printf("\nREPPPLY FROM HOST %s: %s\n", argv[1], buff);
close(tcp_socket);
}
```


Obsah

1	Práce se jmény	2
1.1	GET_HOST_BY_ADDR	2
1.2	GET_HOST_BY_NAME	3
1.3	GET_HOST_ID	3
1.4	GET_HOST_NAME	3
1.5	GET_PEER_NAME	3
1.6	GET_PROTO_BY_NAME	4
1.7	GET_SERV_BY_NAME	4
1.8	GET_SOCK_NAME	5
1.9	SET_HOST_ID	5
2	Konverzní a pomocné podprogramy	5
3	Vytvoření socketu	6
3.1	SOCKET	7
4	Vytvoření a rušení spojení	9
4.1	ACCEPT	10
4.2	BIND	11
4.3	CLOSE	11
4.4	CONNECT	11
4.5	LISTEN	12
4.6	SHUT_DOWN	12
5	Přenos dat	13
5.1	WRITE	13
5.2	READ	13
5.3	SEND	14
5.4	RECV	15
5.5	SEND_TO	15
5.6	RECV_FROM	15
5.7	SEND_MSG	16
5.8	RECV_MSG	17
6	Řídící operace nad sockety	17
6.1	FCNTL	18

6.2	IOCTL	19
6.3	GET_SOCKET_OPT	22
6.4	SET_SOCKET_OPT	25
7	Práce s časem	26
7.1	GET_TIME_OF_DAY	26
8	Multiplexní zpracování asynchronních událostí	26
8.1	SELECT	26
9	Příklady	28
9.1	UDP klient	28
9.2	TCP klient	29
9.3	UDP server	31
9.4	TCP server	32
9.5	Použití příkazu select	34
9.6	Klient TCP echo	37

Seznam tabulek

1	Kombinace rodiny, typu a protokolu	9
2	Tabulka příkazů <i>fcntl</i>	18
3	Tabulka argumentů <i>F_GETFL</i> a <i>F_SETFL</i>	19
4	Tabulka parametrů <i>ioctl</i>	21
5	Tabulka parametrů socketu	23